Én, a robot” és „Én, a fogyasztó”

Versenyjogi és fogyasztóvédelmi kockázatok a háztartási robotok világában

„Tokenek, piacok és diszruptív technológiák” konferencia
Pázmány Péter Katolikus Egyetem
2026. november 12.

Dr. Marosi Zoltán | DLA Piper

1. A fogyasztói/háztartási robot – egy különleges és új jelenség

A robot nem pusztán termék - fizikai jelenléttel bíró digitális jelenség

- A háztartási eszköztől a humanoid társrobotig: a robotok a mindennapi fogyasztói döntések részévé válnak.
- A hardver, az operációs rendszer, a hangasszisztens, a piactér, a fizetés és az adatok egyetlen ökoszisztémába kapcsolódhatnak.
- A robot ajánl, rangsorol és terel: nemcsak végrehajtja, hanem alakíthatja is a fogyasztó választását.
- A fizikai jelenlét és az antropomorf jelleg (magas szintű AI használat) fokozhatja a bizalmat, az érzelmi kötődést és a kereskedelmi befolyás erejét.

UBTECH

UBTECH Walker S2

€131.150,00

SOFTBANK ROBOTICS

SoftBank Robotics NAO

€18.100,00

Unitree H2 - Teljes méretű humanoid robot

16.990.000 Ft

2. Kockázati térkép: a versenyjog és a fogyasztóvédelem szempontjából

Egymásra épülő ex post és ex ante kontroll

- EUMSZ 102. cikk / Tpvt. 21. §: tilos az erőfölénnyel való visszaélés (kizáró és kizsákmányoló magatartások)
- Digital Markets Act: a kijelölt kapuőrökre vonatkozó ex ante kötelezettségek, különösen „self preferencing”, összekapcsolás és interoperabilitás terén.
- 2005/29/EK irányelv (UCPD) / Fttv.: tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok – a fogyasztók megtévesztése (új Digital Fairness Act?).
- Digital Services Act 25. cikk: az online platformok megtévesztő vagy manipulatív interfészmegoldásainak korlátozása.

3. A versenyjogi kockázatok: erőfölény

A robot mint új digitális kapu a fogyasztóhoz

Milyen főbb visszaélésszerű magatartások merülhetnek fel?

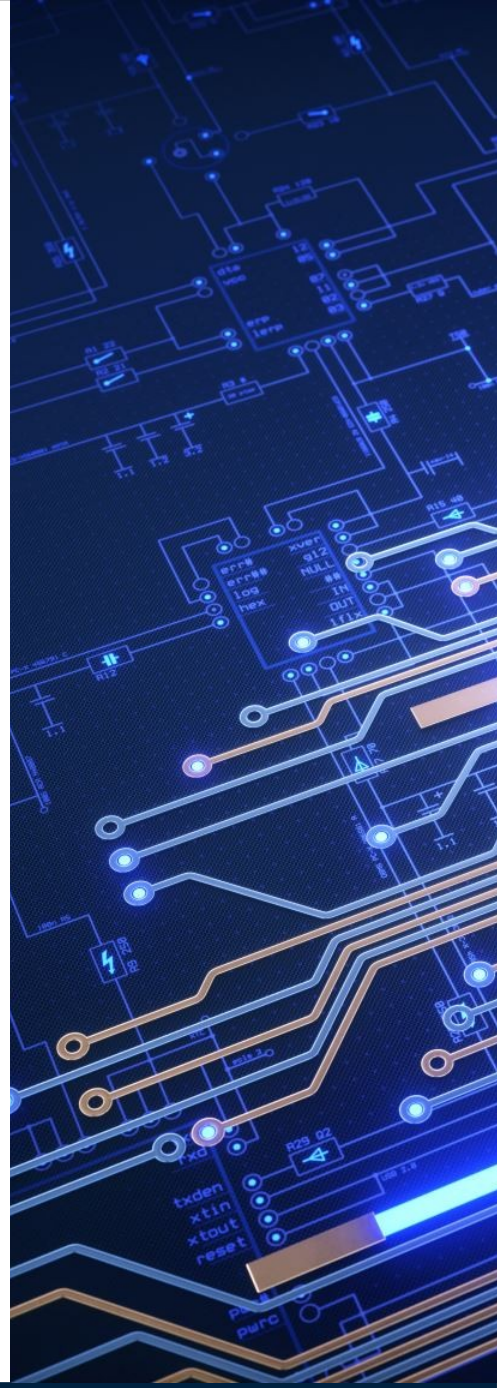
- Árukapcsolás és csomagolás: a robot alapfunkcióinak összekötése saját fizetési, azonosítási, piactéri vagy más platformszolgáltatással.
- „Self-preferencing”: saját termékek, szolgáltatások vagy piactéri ajánlatok előresorolása a robot válaszaiban és alapbeállításaiban.
- Interoperabilitás korlátozása: zárt szabványok, korlátozott API-k, harmadik fél eszközeinek vagy szolgáltatásainak hátrányos kezelése.
  - Aktuális példa: Google-Android AI-interoperabilitás (Európai Bizottság 2026. július 16-i DMA-specifikációs döntése).
- Adatelőny kihasználása: a viselkedési, környezeti és használati adatok saját downstream szolgáltatások javára történő felhasználása.

4. A fogyasztóvédelmi kockázatok: a fogyasztói döntések zavartalansága (1)

Mit kell a robotnak világosan és időben közölnie?

- **Fttv. / UCPD tiltja az ún. megtévesztő mulasztást: „a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre”**
- **Mi minősül jelentős információnak egy háztartási robot esetén?**
  - Biztonsági, kiberbiztonsági és kapcsolódási korlátozások (pl. mely háztartási eszközökkel működik együtt, melyekkel nem),
  - Szolgáltatás teljes ára (pl. a robot operációs rendszeréhez szükséges előfizetés díja)
  - Torzításmentes fogyasztói interakció (pl. további szolgáltatások / termékek ajánlása milyen keresési mód szerint történik, mennyiben szponzorált?). Fontos, hogy a „disclosure” nem lehet „apró betűs”, azaz hallható, közvetlen és közérthető legyen
  - AI rendszerek előírásai (AI Act alapján!)

4. A fogyasztóvédelmi kockázatok: a fogyasztói döntések zavartalansága (2)

A „dark patterns” kilép a képernyőről és belép a fizikai térbe

- „Dark patterns” / „sötét mintázatok” speciális világa: a digitális világban már jól ismert (ld. EU CPC sweep 2023, 14 GVH döntés számos iparágban, Szilágyi Pál tanulmánya, EU bírság az X „kék pipája” miatt)
- A robot hangja, arca, gesztusai és fizikai közelsége erősebb meggyőző hatást válthat ki, mint egy hagyományos digitális felület ► a fogyasztó emberi szándékot, lojalitást vagy megbízhatóságot (!) tulajdoníthat egy valójában kereskedelmi célokra optimalizált rendszernek.
  - Tipikusan kockázatos minták:
    - mesterséges sürgetés,
    - bűntudatkeltés,
    - rábeszélés,
    - a lemondás nehezítése,
    - egyoldalú alapbeállítások.
  - Különösen érzékeny felhasználók helyzete: gyermekek (EU Kids Act – tervezet!), idősek, fogyatékossággal élők, valamint érzelmileg kötődő vagy kiszolgáltatott fogyasztók.

► Robotok esetében a jogi tesztnek ezért a teljes interakciót kell vizsgálnia: nemcsak a szavakat, hanem a hangot, a formát, az időzítést és a kontextust is.

5. Következtetések

A megfelelésnek a termékfejlesztés részévé kell válnia, a fogyasztói tudatosság kulcsfontosságú

- **Fejlesztők / kiskereskedők:**
  - kockázati térkép,
  - compliance by design (tesztelés, naplózás, visszakereshetőség),
  - „robotpszichológus”(?)
- **Fogyasztók:**
  - Tudatos használat
  - Aggályos mintázatok felismerése
- **Hatóságok**
  - Fogyasztási minták követése
  - Új termékek/szolgáltatások követése
  - Beavatkozás módja eltérő lehet: tanulmány, ágazati vizsgálat, sweep, versenyfelügyeleti eljárás

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Marosi Zoltán
Partner, Versenyjogi Csoport Társvezető
zoltan.marosi@dlapiper.com
DLA Piper Hungary

DLA PIPER